

SKIPASMÍÐAR MARSELLÍUSAR

Marsellíus Bernharðsson vann við skipasmíðar frá árinu 1920, fyrst á annarra vegum, en sjálfstætt frá árinu 1927. Í nokkur ár vann hann aðallega að viðgerðum skipa, en árið 1936 hóf hann nýsmíði fiskibáta. Fyrsta bátinn afhenti hann árið 1938 og stofnaði um svipað leyti fyrirtækið M. Bernharðsson skipasmíðastöð hf.

Hér er sjónum beint að skipasmíðum Marsellíusar frá því að hann hóf smíði fyrsta bátsins og til dánardags árið 1977, eða um fjögurra áratuga skeið.

Fyrirtæki Marsellíusar sinnti fleiru en nýsmíði skipa, t.d. skipaviðgerðum, björgunum skipa og verslun. Þeim þáttum eru ekki gerð skil hér.

Skipasmíðar Marsellíusar Bernharðssonar skiptust í þrjú tímabil:

1936 – 1946

Á þessu tímabili smíðaði Marsellíus 19 tréskip af ýmsum stærðum. Stærst þeirra var mb. Richard, sem mældist 92 tonn.

1953 – 1961

Eftir nokkurra ára hlé hófust skipasmíðar að nýju og á árunum 1954 – 1961 voru afhent 13 tréskip 17 – 82 tonn að stærð.

1967 – 1977

Smíði fyrsta stálskipins hófst árið 1967, en því hvar hleypt af stokkunum 15. apríl 1969. Á næstu árum voru smíðuð 8 stálfiskiskip. Stærst þeirra var fjölveiðiskipið Heiðrún ÍS 4, 294 tonn að stærð, sem var sjósett 1. júlí árið 1977.

1936 - 1946

Mb. Richard í smíðum árið 1940.

1953 - 1961

Mb. Hjálmar NK 3 í reynsluferð í júlí 1960.

1967 - 1977

Fyrsta stálskipið mb. Kofri ÍS 41. Í forgrunni eru tveir starfsmenn stöðvarinnar, Kristján Sveinbjörnsson og Guðbjörn Charlesson.

Fyrsti báturinn Mímir ÍS 30

Fyrsti báturinn, sem Marsellíus smíðaði var afhentur Ingimar Finnbjörnssyni útgerðarmanni í Hnífsdal þann 5. ágúst 1938 og hlaut nafnið Mímir ÍS 30. Hann var 17 brúttólestir og smíðaður úr eik og beyki. Vélin var 50 hestafla June-Munktell.

Fyrsti báturinn, sem Marsellíus smíðaði var afhentur Ingimar Finnbjörnssyni, útgerðarmanni, í Hnífsdal 5. ágúst 1938 og hlaut nafnið Mímir ÍS 30. Hann var 17 brúttólestir og smíðaður úr eik og beyki.

Í minningargrein um Ingimar Finnbjörnsson í Morgunblaðinu 2. desember 1991 fjallar Guðmundur Guðmundsson, útgerðarmaður á Ísafirði, um þessi bátakaup og þar segir :

„Það var svo árið 1938 sem hann réðst í verulega stækkun á skipakostinum. Marzellíus Bernharðsson hafði þá hafð skipasmíði fyrir nokkru og átti fullsmíðaðan átján rúmlesta bát sem var til sölu, en enginn hafði haft efni á að kaupa, fyrr en Ingimar lagði í fyrirtækið. Ingimar var stórhuga þá eins og oft síðar er hann tók ákvörðun um að kaupa bátinn af Marzellíusi. Eitthvað hafði hann aurað saman með ráðdeild sinni, en svo varð hann fyrir þeirri heppni að fá álitlega fjárhæð í vinning í Happpdrætti Háskólans. Auðveldaði það honum að fjármagna kaupin. Þessi bátur hlaut nafnið Mímir ÍS 30 og reyndist Ingimar mikil happafleyta. Síðar áttu hann og félagar hans eftir að eiga þrjá báta er allir báru sama nafn. Þetta var fyrsti báturinn sem Marzellíus byggði og var sérlega vel vandað til hans að öllu leyti sem og annarra skipa er hann byggði síðar. Allir viðir í Mími voru mun sverari en reglur sögðu til um að vera ætti í bátum af þessari stærð.“

Hans skóli var skóli lífsins

Marsellíus Bernharðsson fæddist að Kirkubóli í Valpjófsdal 16. ágúst 1897, en ólst upp að Hrauni á Ingjaldssandi frá átta ára aldri. Hann hóf sjómennsku fjórtán ára gamall og stundaði þá fyrst og fremst handfæraveiðar, en tveimur árum síðar fer hann að heiman og byrjar þá sjómennsku á skútum frá Ísafirði. Þar sýndi hann hversu kappsfullur og duglegur hann var. Þegar Sameinuðu Íslensku verslanirnar hættu starfsemi keypti Marsellíus alla báta fyrirtækisins og var um nokkurt skeið einn mesti útgerðarmaður á Ísafirði. Afurðir landsmanna lækkuðu mikið í kreppunni miklu árið 1931 og lenti úgerðin í miklum greiðsluvandræðum af þeim sökum. Þetta leiddi til gjaldþrots útgerðar Marsellíusar, en hann var ekki þeirrar gerðar að gefast upp þótt á móti blési.

Straumhvörf verða í lífi hans árið 1934 þegar Björgvin Bjarnason útgerðarmaður réði hann til að hafa eftirlit með byggingu þriggja 60 tonna vélbáta, sem Huginn hf. var að láta byggja í Danmörku. Marsellíus var þar í tæpt ár við þetta eftirlitsstarf og leysti hann það af hendi með miklum ágætum. Einnig var þetta honum dýrmætur skóli í bátabyggingum auk þess náði hann í viðskiptasambönd, meðal annars á eikarkaupum, sem komu honum að miklu gagni síðar.

Skömmu eftir heimkomuna hóf hann smíði báta, fyrst í stað á plani fyrir framan íbúðarhús sitt að Aðalstræti 15 á Ísafirði og var smíðaverkstæði í kjallaranum á næsta húsi.

Aðstaðan við Aðalstræti dugði Marsellíusi ekki lengi og árið 1939 fékk hann leigða landsspildu í Neðstakaupstað fyrir skipasmíðastöð og flutti starfsemina þangað.

Um það leyti stofnar hann fyrirtækið M. Bernharðsson skipasmíðastöð hf. og rak það til dánardags árið 1977.

Í minningargrein um Marsellíus eftir Matthías Bjarnason þáverandi sjávarútvegsráðherra segir m.a. svo:

„Marsellíus Bernharðsson var ekki barn þess tíma þegar öllum var hampað og öllum var rétt allt upp í hendurnar. Hann fór alls á mis í sambandi við menntun eins og svo margir aðrir á þessum árum. Hans menntun og undirbúningur undir öll þau margvíslegu og vandasömu störf, sem hann tók sér fyrir hendur var eigin menntun. Hans skóli var skóli lífsins. Þessi harði skóli sem menn fara misjafnlega í gegn um. Harkan, dugnaðurinn, skylduræknin, þau voru svo rík í eðli að hann stóðst þessi próf öll.“

Hvað segja blöðin?

Útgerðarfélagið Muninn hefir nú undirskrifað samninga við Marselíus Bernharðssonsskipa-smíð hér um smíði 2ja vélbáta, 15 smál. Einnig hefir félagið keypt nýsmíðaðan vélbát af Bárði G. Tómassonar skipaverkfr. hér, 24 smálestir að stærð.

Blaðið Vesturland, 14. maí 1938

Útgerðarfélagið „Muninn“, sem Sjálfstæðismenn á Ísafirði stofnuðu nýlega, hefir undirskrifað samninga við Marsellíus Bernharðsson skipasmíð á Ísafirði um smíði tveggja vélbáta, 18 smálestir að stærð. „Muninn“ hefir einnig keypt nýsmíðaðan vélbát, 24 smál. að stærð af Bárði G. Tómassyni skipaverkfræðing. Ráðgert er að fjelagið hefji útgerðarstarfsemi að hausti.

Morgunblaðið, 23. apríl 1938

Ný skipasmíðastöð hér í bænum.

Marselíus Bernharðsson skipa-smíður hér í bænum hefir sótt til hafnarnefndar um leigu á landsspildu í Neðstakaupstaðnum fyrir skipasmíðastöð.

Hafnarnefnd hefir þegar haft erindi þetta til meðferðar, og mun eindregið fylgjandi því að Marselíusi verði leigt hið umbeðna land.

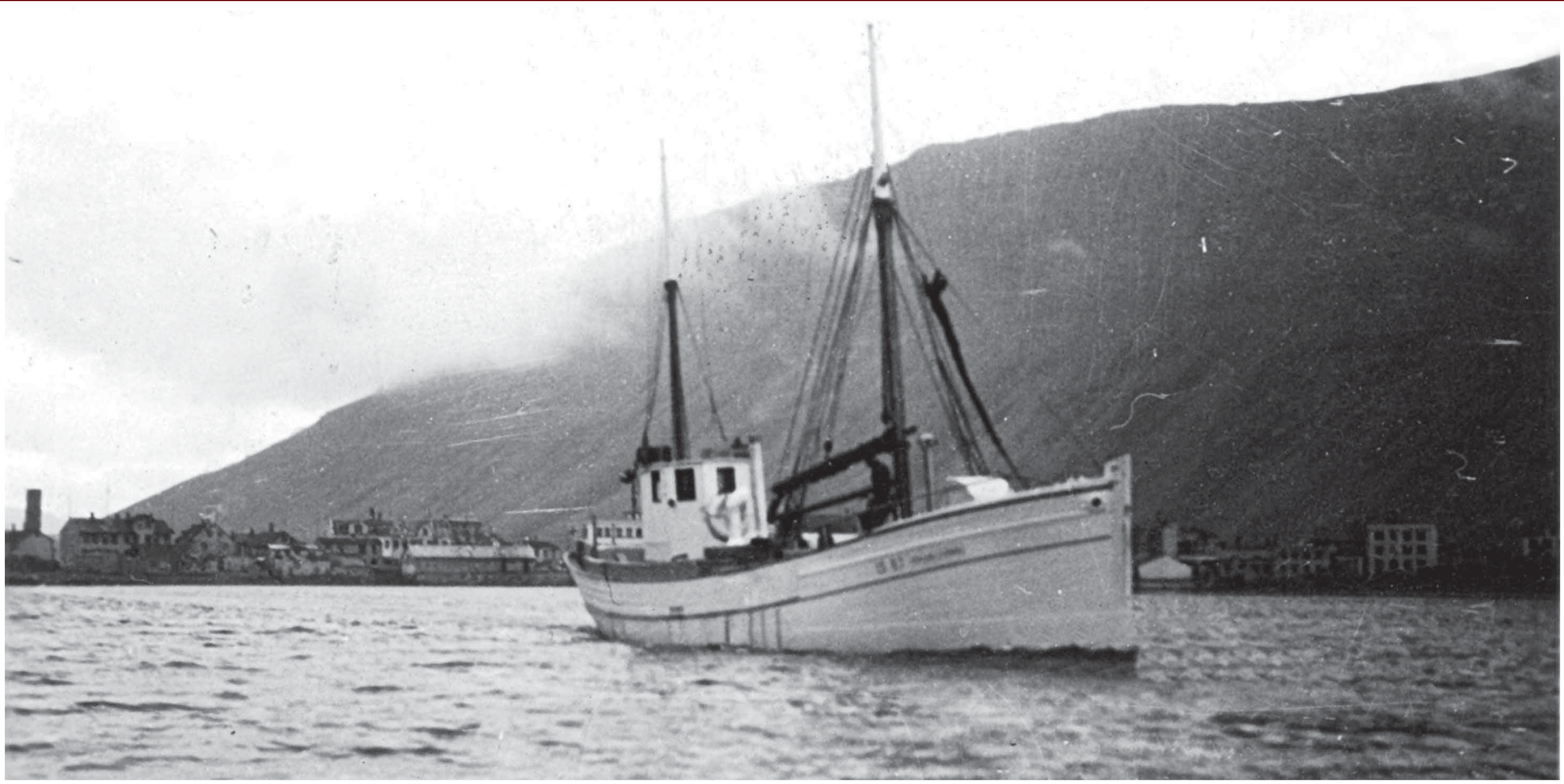
Marselíus hefir í hyggju að koma þarna upp góðri skipa-smíðastöð. Fyrst og fremst við smíði þeirra vélbáta, sem hann hefir gert samning um við h.f. Muninn, og til skipasmíði fyrir aðra eftir því sem stöðin getur annað.

Marselíus hefir stundað hér skipasmíði undanfarin ár, en við mjög óhæga aðstöðu. Með aukningu útvegsins í bænum og að nokkru í nágrenni bæjarins er það aðkallandi nauðsyn að tvær góðar og vel útbúnar skipasmíðastöðvar séu í bænum. Þótt nýsmíði kunni að minka liggja árlega fyrir mikil verkefni við aðgerðir og endurbætur skipastólsins. Og þau vaxa með fjölgun skipanna.

Vesturland 25. júní 1938

Umsvifin aukast

Umsvifin aukast hratt hjá hinni ungu skipasmíðastöð og árið 1939 eru afhentir þrír bátar. Þann 20. júní sama ár var undirritaður samningur um smíði á 90-100 rúmlesta skipi við hf. Björgvin á Ísafirði, sem afhendast skyldi þann 1. júlí 1940. Auk þessa er hafinn undirbúningur að skipasmíðastöð í Neðstakaupstað, þar sem næsta skip var smíðað.

Morgunstjarnan ÍS 87 á Pollinum.

Atvinnubótafé varið til örvunar bátabygginga

Á fjórða áratugnum voru Samvinnufélag Ísfirðinga og h.f. Huginn stærstu útgerðarfélögin á Ísafirði og gerðu út 40 – 60 tonna báta, þeir voru yfirleitt á útilegu á vetrarvertíð og kom stundum fyrir að þeir lönduðu afla sínum á höfnum syðra. Af því leiddi að vinna við fiskverkun varð stopullí en ella á Ísafirði. Til að reyna að bæta úr því voru tvö ný útgerðarfyrirtæki stofnuð á Ísafirði vorið 1938 og stefndu að útgerð fremur lítilla báta, sem eingöngu réru á Vestfjarðamið og lönduðu afla sínum á Ísafirði.

Þessi tvö útgerðarfyrirtæki létu á nokkrum árum smíða alls níu vélbáta á Ísafirði, þar af voru þrír byggðir af Skipasmíðastöð Marsellíusar Bernharðssonar.

Um aðdraganda þessarar útgerðar fjallar Hannibal Valdimarsson um í riti sínu *Alþýðuhreyfingin og Ísafjörður*, sem út kom árið 1944 og þar segir m.a.

„Þá var leitað samþykkis ríkisstjórnarinnar á því að mega verja atvinnubótafé ríkisins til örvunar bátabyggingum í bænum. Fyrsti atvinnumálaráðherra, sem þetta var borið undir, neitaði því þverlega vegna hættulegs fordæmis, sá næsti kvaðst munu láta það afskiptalaust, en sá þriðji sendi öllum bæjarstjórum á landinu og mörgum hreppsnefndum bréf um það, að veiting atvinnubótafjár væri því skilyrði bundið að því yrði varið til aukinnar útgerðar eða annarar lífrænnar atvinnusköpunar.“

Frá sjósetningu Morgunstjörunnar og Páls Pálssonar í ágúst 1939. Báturinn, sem er kominn niður í fjöruna er Morgunstjarnan, en Páll Pálsson var sjósettur daginn eftir. Staðsetning skipasmíðastöðvarinnar við Aðalstræti sést vel á þessari mynd.

Hvað segja blöðin?

Aflahlutir á Ísafirði í janúar voru hjá allmörgum nokkuð á annað þúsund kr., en á aflahæsta bátnum voru hásetahlutir röskar 2 000 kr. Aflahæsti báturinn var „Dagstjarnan“ og veiddi hún 120 smál. í janúar. Nú eru hæstir hásetahlutir á Ísafirði orðnir um 3 500 kr. og byrjaði sá bátur veiðar 10. jan. — Hæsti hásetahlutur á Flateyri í jan-

Ægir 1941 bls 72

Hnífsdalur

Af bátum þeim stundað hafa veiðar með línu, hafa aflað mest, “Mímír” (skipstjóri Ingimar Finnbjörnsson) og “Páll Pálsson” (skipstjóri Jóakim Pálsson), og eru vetrarhlutir þeirra taldir nema 3.000 kr. , en um vorhluti þeirra er ókunnugt því að skipti á voraflanum hafa ekki enn farið fram.

Ægir rit Fiskfélags Íslands árið 1941

Tveir nýir vélbátar.

Þriðji bátur h. f. Muninn hljóp af stokkunum 2. þ. m. Heltir hann Morgunstjarnan. Báturinn er 18,31 smál. að stærð, smíðaður úr eik og vandaður að öllum frágangi. Í bátnum er 60—70 hestafía Völund-mótor.

Báturinn er smíðaður á skipa-smíðastöð Marselíusar Bernharðsson.

Morgunstjarnan fer á rekneta-veiðar um miðjan þennan mánuð. Skipstjóri verður Rögnvaldur Jónsson, áður skipstjóri á vélb. Ísbláni.

Það er mikið átak hjá h. f. Muninn, að hrinda til framkvæmda byggingu og úlgefð þriggja nýrra og vandaðra vélbáta á fyrsta ári félagsins.

3. þ. m. hljóp af stokkunum annar nýr vélbátur á skipasmíðastöð Marselíusar Bernharðssonar. Er hann 15 smál. að stærð, smíðaður úr eik og hinn vandaðasti, með 45—50 hestafía Ideal-mótor.

Báturinn heitir: Páll Pálsson, og er eign Jóakims Pálssonar frá Heimabæ í Hnífsdal, sem tekur við formensku á bálnum, og byrjar reknetaveiðar innan skamms.

Það er talsverður viðburður í okkar litla bæjarfélagi, þegar tveir vandaðir vélbátar bætast samtímis í fiskveiðiflotann. Áræði og dugnaður geta enn sem fyr fleytt yfir erfiðleikana og skerin. Er óskandi að forgöngumönnum þessara framkvæmda verði að trú sinni.

Vesturland 5. ágúst 1939

Nýr bátur.

Í gær var hleypt af stokkunum hjá Marselíus Bernharðssyni skipasmíð nýjum vélbát, um 18 rúmlestir að stærð. Báturinn er bygður úr eik, og er frágangur bæði snyrtilegur og vandaður.

Báturinn er eign h. f. Muninn. og heitir Dagstjarnan. Skipstjóri verður Hrólfur Þórarinnsson.

Enn mun eftir að útbúa bátinn nokkuð, en ætlað er að hann hefji þorskveiðar innan skamms.

Vesturland 5. febrúar 1939

Nýr bátur á sjó

Stærsta skip sem smíðað hefir verið á Vestfjörðum

36 ferðir yfir hafið

Í blaðinu Vesturlandi, sem kom út 12. júlí 1942, er viðtal við Eypór Hallsson skipstjóra á Richard ÍS 549, sem var nýkominn úr siglingu til Englands.

Bjargaði skipið hollenskum togara sem lá ósjálfbjarga úti á rúmsjó og dró hann til hafnar. Þegar Eypór er spurður hvernig ferðin heim hafi gengið, svarar hann:

„Ágætlega. Þetta var 36. ferð mín yfir hafið á Richard síðan 17. september 1940. Í engri þessara ferða hefir okkur hlekkst hið minnsta á. Enginn skipverji hefir kennt sér nokkurs meins. Ég get ekki annað sagt en að þetta skip hafi reynst hið mesta happaskip. Það fer prýðilega í sjó og mun vera eitt best útbúið skip á Íslandi um alla hluti.“

Eggert Lárusson skipasmíðameistari

Eggert Lárusson fæddist á Tindum í Geiradal 16. ágúst 1902 og flutti með foreldrum sínum til Ísafjarðar þegar hann var á tíunda aldursári.

Lönnám í skipasmíði hjá Bárði G. Tómassyni hóf hann 15 ára gamall og starfaði við skipasmíðar á Ísafirði til ársins 1980 eða heil 63 ár. Eggert vann jöfnum höndum við skipaviðgerðir og nýsmíði og teiknaði auk þess mörg þeirra skipa, sem Marsellíus smíðaði og þar á meðal Richard.

Í minningargrein um Eggert árið 1984 segir Hjálmar R. Bárðarson þáverandi siglingamálastjóri m.a.

„Eggert var mikill hagleiksmaður og sérlega útsjónarsamur í efnisvali og verkstjórn. Hann var hæglátur í fasi og framkomu, alúðlegur í viðmóti og vildi öllum gott gera. Samviskusemi hans var orðlögð. Það sem honum var falið, sá hann um að framkvæma eins og best væri á kosið. Hann var öll þau ár, sem hann bar ábyrgð á verkstjórn, ófáanlegur til að taka sér nokkurt frí frá störfum. Fyrirtækið og verkefnin áttu hug hans allan.“

Eggert lést 1. desember 1984.

Ævistarf við báta og bryggjur

Á sjötugsafmæli Eggerts Lárussonar árið 1972 tók blaðamaður Morgunblaðsins viðtal við hann og þar kemur m.a fram eftirfarandi:

“Það var Bárður (Tómasson) sem byggði slippinn fyrir handan á Torfnesi og rak hann í aldarfjórðung. Marsellíus keypti hann 1944 og síðan hef ég unnið hjá honum, jöfnum höndum við nýsmíði og viðgerðir og dálítið hef ég gert af því að teikna skip.

Meðal skipa sem Eggert hefur teiknað má nefna Richard 90 tonna skip, Hugana þrjá um 60 tonn og einnig skip af stærðunum 83 tonn, 57 tonn, 47 tonn 35 tonn og nokkrar stærðir af trillum, en yfirleitt hafa verið smíðuð nokkur skip eftir hverri teikningu.

Annars hef ég eiginlega aldrei unnið nokkurn hlut nema við skip og bryggjur og mér hefur alltaf þótt vænt um mitt starf og ekki getað hugsað mér annað.“

Eggert sýndi blaðamanni teiknistofuna niðri í kjallara hjá sér og líkan sem hann smíðaði af fyrstu bátunum sem hann teiknaði. Er hann var spurður hvort hann ætlaði að taka sér frí á sjötugsafmælisdaginn brosti hann kankvíslega og sagði að það væri óvíst nema eftir hádeggi þá.

M.s. Richard í smíðum í Neðstakaupstað.

Hvað segja blöðin?

H. f. Björgvin, framkvæmdastjóri Björgvin Bjarnason, hefir nú lokið smíði á nýju vélskipi, Í. S. 549. Heitir skipið Richard, sem er sonarnafn Björgvins. Hleypur skip þetta af stokkunum seinni hlutann á morgun, og er stærsta skip, sem smíðað hefir verið á Vestfjörðum, og næst stærsta skipið í íslenska vélbátalotanum og ber að mörgu leyti af um útbúnað og traustleika.

Skipið er eikarskip, 90 – 100 rúmllestir brúttó og áætlað að það taki ca. 140 – 150 lestir af pungavöru eða 80 -90 smálestir af ísuðum fiski. Öll yfirbygging skipsins að aftan er úr stáli, stjórnþallur er klæddur að utan með teakvið. Gangvélar skipsins eru tvær Kelvin – Dieselvélar, hvor 88/105 hestöfl og er Richard fyrsta íslenska fiskiskipið sem hefir 2 gangvélar. Skipið er útbúið með bergmálsdýptarmælir af vönduðustu gerð, og talstöð og miðunarstöð af fullkomnustu gerð verða einnig í skipinu.

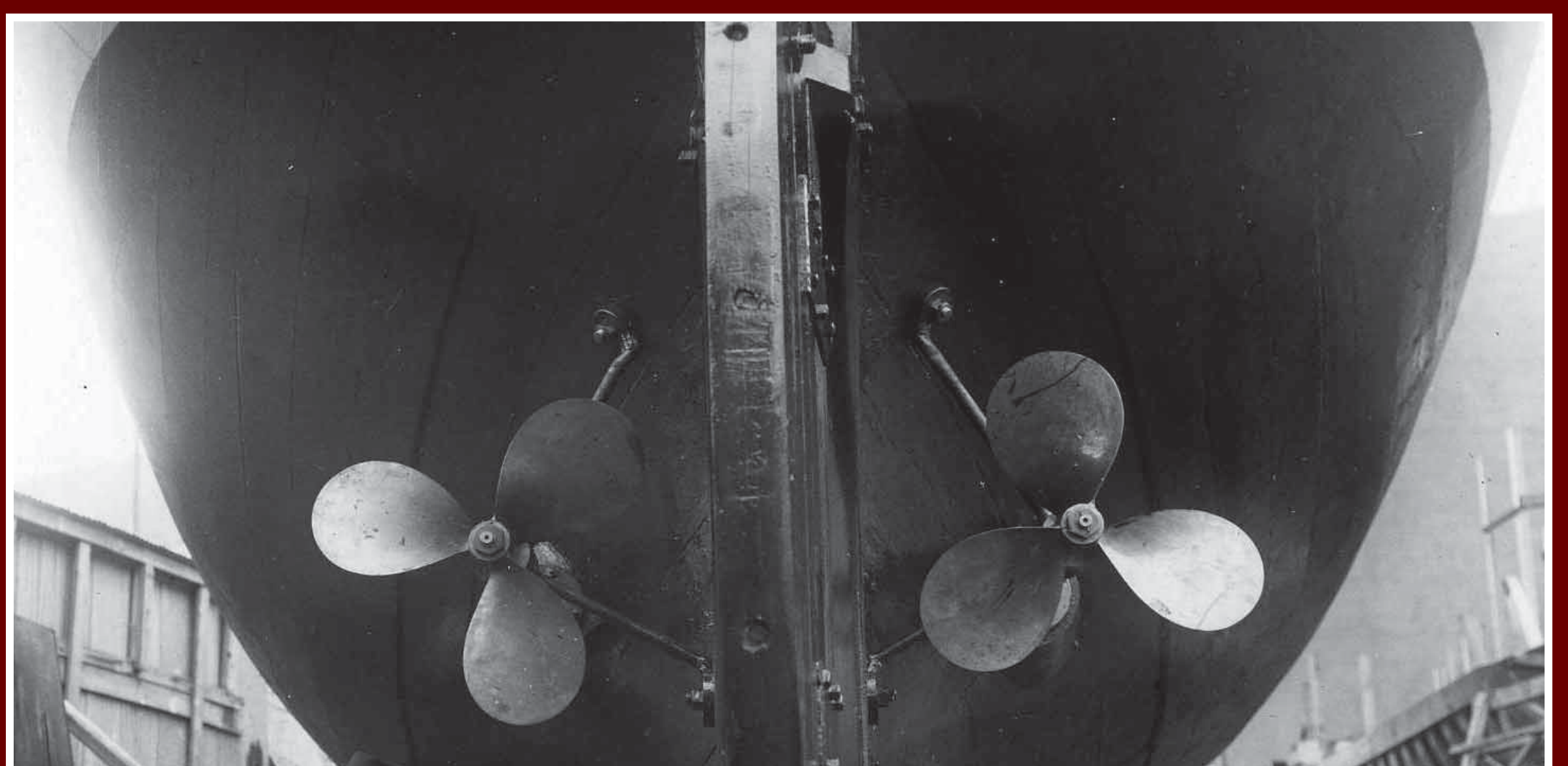
Skipið er teiknað af Eggert B. Lárussyni skipasmíðameistara, en smíðað af skipasmíðastöð Marselíusar Bernharðssonar h.f. hér í bænum. Er allur frágangur skipsins Marselíusi til mesta sóma. Sama máli gegnir

(úrdráttur úr grein í Vesturlandi 16. ágúst 1940)

um teikningu skipsins, enda hefir Eggert áður annast teikningar af Hugunum og fleiri skipum og leyst verk sitt mjög vel af hendi.

Vélsmiðjan Þórhefirannastniðursetninguvéla í skipinu og hefir Sigtryggur Guðmundsson vélvirki stjórnað því verki. Raflagnir annaðist Jón Alberts rafvirkjameistari, en Kristján Friðbjörnsson málarameisteri hefir annast alla málningu. Sigurður Ásgeirsson bólstrari alla bólstrun og Vígfús Ingvarsson miðstöðvarlagningu.

Hið nýja skip átti að verða fullbúið í byrjun júlímánaðar og var þá ráðið að það stundaði síldveiðar í sumar. Vegna þess hve lengi stóð á gangvélum í skipið gat það ekki tekist. Er nú ákveðið að skipið hefji ísfiskflutninga strax og það verður fullbúið.

Fyrsta íslenska fiskiskipið er hefur tvær skrúfur.

Fjórtán bátar á fimm árum

Á rúmum fimm árum frá 1940 – 1946 smíðaði Marsellíus 13 báta og endurbyggði einn nánast frá grunni. Bátarnir voru frá 15 til 60 tonn að stærð. Oft var erfitt um aðdrætti á þessum árum vegna heimsstyrjaldarinnar síðari og eitt sinn voru fjórir bátar fullsmíðaðir en biðu eftir vélum.

Ásbjörn MB 90 var afhentur frá skipasmíðastöð Marsellíusar í september 1943. Hann fékk síðar einkennisstafina AK 90.

Þrír 15 tonna báta

- Hólmsteinn ÍS 155 nóv. 1940
- Cæsar ÍS 47 maí 1942
- Jódís ÍS 73 mars 1943

Fjórir 16 tonna báta

- Guðrún ÍS 97 sept. 1942
- Guðmundur ST 55 des. 1942
- Jóakim Pálsson ÍS 51 feb. 1943
- Andvari ÍS 99 mars 1944

Tveir 19 tonna báta

- Örn ÍS 566 ágúst 1942
- Gullfaxi ÍS 594 nóv. 1944

Einn 35 tonna báta

- Bjarni Ólafsson GK 210 des. 1944

Þrír 52 – 53 tonna báta

- Ásbjörn MB 90 sept. 1943
- Reykjaröst GK 414 júlí 1945
- Vísir GK 70 feb. 1946

Phönix endurbyggður

Báturinn Phönix, sem fyrst hét Rósamunda, var smíðaður í Danmörku árið 1880. Hann sökk í Þingeyrarhöfn árið 1935, náðist aftur upp og var endurbyggður hjá Skipasmíðastöð M. Bernharðssonar árið 1942 og fékk þá nafnið Sigurgeir GK 501.

Í blaðinu Vesturlandi 28. mars 1942 er greint frá þessari endurbyggingu og þar segir:

„Meðal þeirra skipa, sem í smíðum eru, er eitt 60 smál. skip, Phönix, sem telja verður algerlega nýtt, þótt svo heiti, að það sé smíðað upp úr gömlu skipi. Sést það bezt af því, að Phönix var áður aðeins 38 smál. að stærð.“

Lengst til vinstri á myndinni er Phönix, sem var endurbyggður nánast að öllu leyti, annar frá hægri er báturinn Cæsar, 15 tonna bátur afhentur í maí 1942. Hinir bátarnir eru að öllum líkindum Guðrún, Örn og Guðmundur. Aftan á myndina hafði Marsellíus ritað Bátar í smíðum 1942, biðu eftir vélum.

Hvað segja blöðin?

Sunnudagur 19. nóv. 1944

Tveir nýir bátar smíðaðir á Ísafirði

Ísafirði, laugardag.
Frá frjettaritara vorum.
SKIPASMÍÐASTÖÐ M. Bernharðssonar hjer hefir nýlokið við smíði tveggja vjelbáta.
Er annar þeirra 19,5 smál. að stærð með 60 ha. vjel. Heitið er hann „Gullfaxi“ og er eign h.f. Kaldbaks á Þingeyri.
Hinn báturinn er 35 smál. að stærð með 140 ha. Vickman-vjel. Hann var skírður „Bjarni Ólafsson“ og er eigandi hans Albert Bjarnason, Keflavík.
Þessir bátar þykja húnir fallegustu og munu byrja veiðar innan skamms.

Morgunblaðið, sunnudaginn 19. nóv 1944. Bls 12

Skipasmíðastöð Marsellíusar Bernharðssonar.
Þar vinna nú 19 menn. Marsellíus hefir unnið sjálfstætt að skipasmíðum síðan 1936. Fyrsta skipið sem hann smíðaði var m. b. Mímír í Hnífsdal, 17 smál. að stærð. Hefir hann smíðað samtals 11 skip frá 15—92 smál. að stærð með þeim 5 skipum sem hann nú á í smíðum og sum eru fullbúin. — 92 smál. skipið er vélskipið Richard, sem nú er eitt glæsilegasta skip Ísfrizka flotans og þótt víðar væri leitað. Meðal þeirra skipa, sem í smíðum eru, er eitt 60 smál. skip, Phönix, sem telja verður algerlega nýtt, þótt svo heiti, að það sé smíðað upp úr gömlu skipi. Sést það bezt af því, að Phönix var áður aðeins 38 smál. að stærð. Eftir því sem Marsellíus sagði blaðinu er nú mikil eftirspurn eftir skipum. Hefir skipasmíðastöð hans verið beðin um byggingu fjögurra nýrra skipa fljótlega. Er eitt þeirra um 60 smál.

Vesturland 28. mars 1942

Nýr bátur smíðaður á Ísafirði

Ísafirði, þriðjudag.
Frá frjettaritara vorum:
Í GÆR var hleypt af stokk unum nýjum vjelbát í skipasmíðastöð Marsellíusar Bernharðssonar. Báturinn er um 50 smálestir að stærð, byggður úr eik og furu og vandaður að öllum útbúnaði. Vjelin er 200 hestafla Júnemunktelli-mótor.
Eigandi bátsins er hlutafélag í Keflavík. Hann hlaut nafnið „Vísir“. — Formaður verður Árni Þorsteinsson í Keflavík. Báturinn fer hjeðan til Keflavíkur næstu daga og á að ganga á vertíð þaðan.

Morgunblaðið miðvikudaginn 6. febrúar 1946 forsiða

Marsellíus Bernharðsson 45 ára.

45 ára afmæli átti Marsellíus Bernharðsson skipasmíðameistari, sunnudaginn 16. þ. m. Þann dag bauð hann öllum smíðum og verkafólki, sem starfar á skipasmíðastöð hans, í skemmtiferð í bifreiðum vestur að Núpi í Dýrafirði. Var þar drukkið kaffi og litast um í rúmar 2 klst. Síðan var haldið heim til Ísafjarðar aftur, og um kvöldið bauð Marsellíus öllum hópnum — yfir 40 manns — til kvöldverðar að Uppsölum. Eftir að borð höfðu verið tekin upp, var stíginn dans og skemmti sér við söng og viðræður til kl. rúmlega 1 um nóttina.

Marsellíus hafði vandlega þagað yfir þessum afmælisdegi sínum, en einhvern veginn komst þetta þó upp seint um kvöldið og varð það til þess að enn meiri gleðibragur varð á samkvæminu, enda heillaóskir gestanna til handa gestgjafanum ekki skornar við neglur, eins og við mátti búast; því Marsellíus er með afbrigðum vinsæll hjá starfsfólki sínu.

Vesturland 24. ágúst 1942

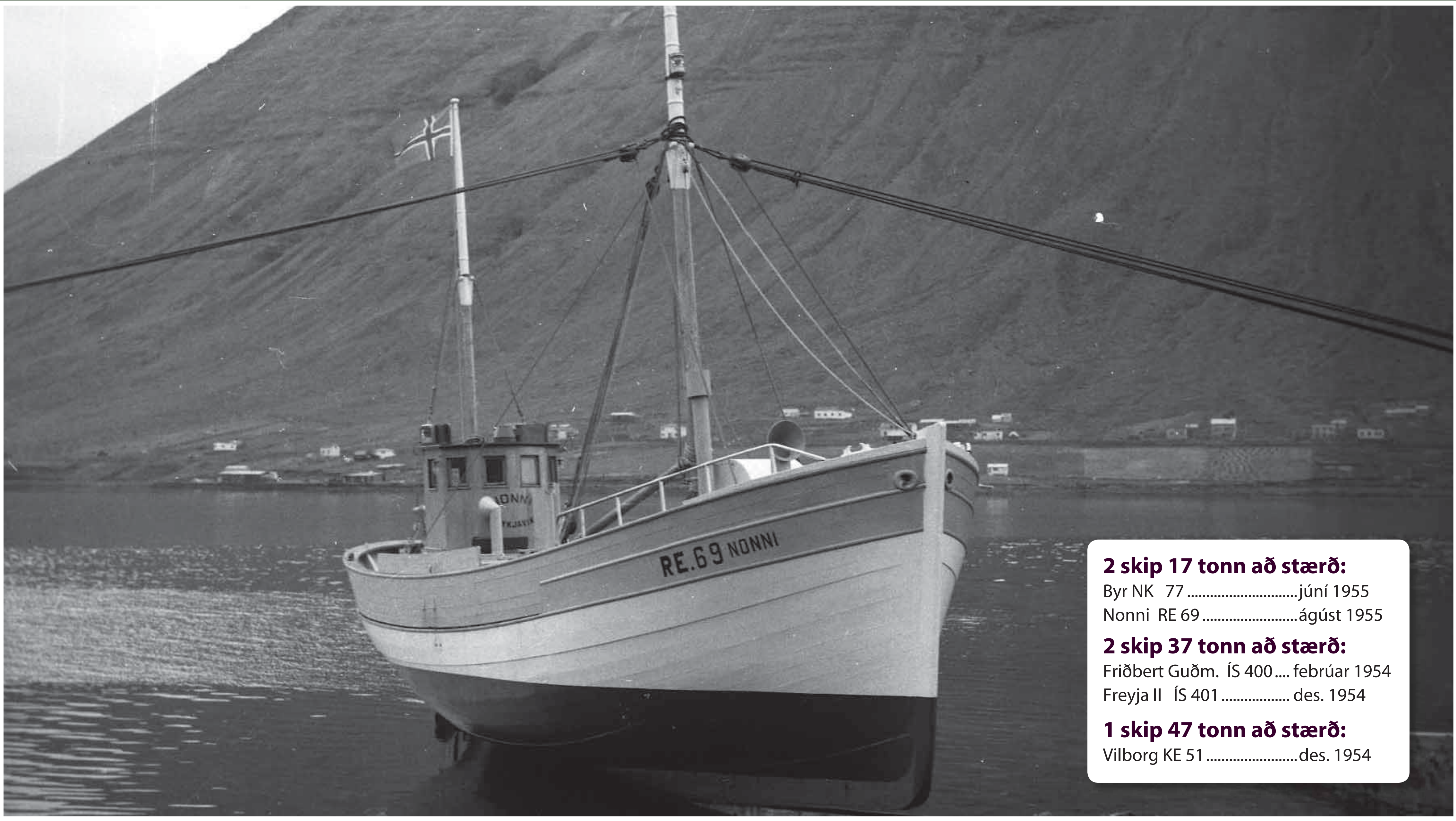
Gullfaxi ÍS 594, sjósettur í nóvember 1944.

Reykjaröst GK 414, sjósett í júlí 1945.

Nýsmíðar hefjast að nýju

Nokkurra ára hlé varð á smíði skipa hjá Marselliusi, en þær hefjast að nýju árið 1953 og þá með miklum krafti. Á árunum 1954 og 1955 voru afhent 5 ný fiskiskip frá stöðinni.

- 2 skip 17 tonn að stærð:**
Byr NK 77júní 1955
Nonni RE 69ágúst 1955
- 2 skip 37 tonn að stærð:**
Friðbert Guðm. ÍS 400 febrúar 1954
Freyja II ÍS 401 des. 1954
- 1 skip 47 tonn að stærð:**
Vilborg KE 51des. 1954

Hvað segja blöðin?

SKIPASMÍÐARNAR
Í desember voru sjósettir tveir nýir bátar frá stöðinni. Freyja II, 38 rúmlestir að stærð, eign samnefnds fiskveiðahlutafélags í Súgandafirði, og Vilborg, sem er 48 rúmlestir, eign Alberts Bjarnasonar útgerðarmanns í Keflavík.

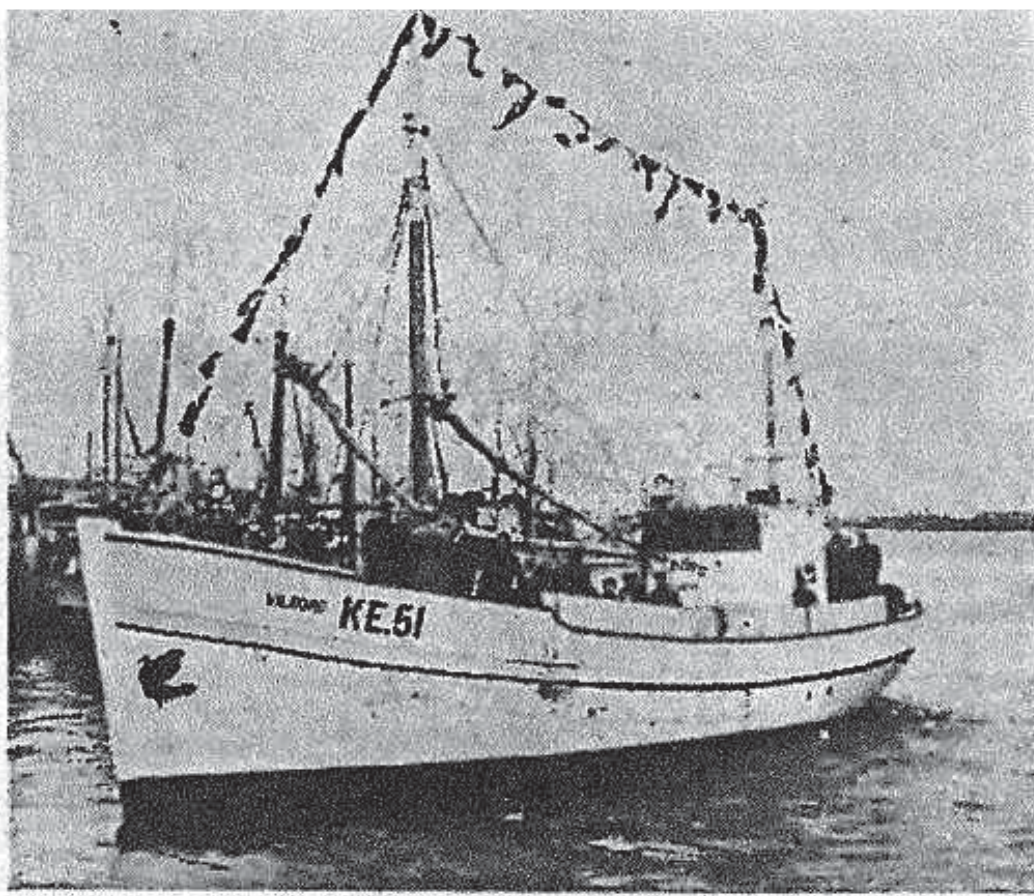
Ísafjarðarbréf eftir Jón Pál Halldórsson, Morgunblaðið 12. janúar 1955

Bátur í smíðum. Á myndinni má þekkja Skúla Þórðarson, Guðmund Marselliussen, Jakob Falsson og Steinar Steinsson.

ÍÐNAÐURINN FÆRIR ÚT KVIARNAR
Íðnaður og verzlun hafa gengið vel á árinu, og hefir iðnaðurinn sérstaklega fært út kviarnar. Í Skipasmiðastöð M. Bernharðssonar h.f. hafa að staðaldri unnið um 35 menn við nýsmíði og viðgerðir vélbáta. Voru á árinu sjósettir þaðan þrír nýir vélbátar, samtals 124 rúmlestir. Hafa þá verið byggðir 23 vélbátar í skipasmiðastöð M. Bernharðssonar frá því hún hóf starfsemi sína. Fyrsti vélbáturinn, sem hleypt var af stokkunum á þessu ári, var m/b Friðbert Guðmundsson, en hann var sjósettur 1 febrúar í vetur.

Ísafjarðarbréf eftir Jón Pál Halldórsson, Morgunblaðið 12. janúar 1955

M.b. Vilborg á Keflavíkurhöfn.

Nýr bátur til Keflavíkur

KEFLAVÍK. auk íbúðar skipstjóra, sem er 1. JANÚAR kom hingað til Kefla yfirbyggjunni. Rafloagn alls vikur nýr vélbátur, m/b. Vil- annaðist Neisti h.f. en Vélsmíðj borg KE 51 og var fréttaðinnunum og gestum boðið í reynsluferð bátsins daginn eftir. Báturinn er smíðaður í skipasmiðastöð Mars- liusar Bernharðssonar á Ísafirði og er hann gerður eftir teikningu Eggerts Lárussonar. Eri báturninn Hann gerir nú út tvo báta smíðaður úr eik en yfirbyggjng hans er úr járn. Hann er 21 m að lengd og er 47 lestir að stærð. Vél bátsins er léttbyggð GM dieselvél, 250—80 ha og er gang- hraðinn rúmar 11 millur. Bátur- inn er búinn öllum fullkomnumu gerðarmannsins, en hann var að ur með Bjarna Ólafsson. Bátur- inn mun strax fara á veiðar og vertið hefst.

— Ingvar.

Morgunblaðið 7. janúar 1955

Hinn nýi bátur Súgfirðinga fór í reynsluför í gærdag

21. skipið sem smíðað er á Ísafirði.

ÍSAFIRÐI, 17. febr. — Vélbáturinn Friðbert Guðmundsson frá Suðureyri, sem smíðaður var í skipastöð Marseliusar Bernharðs- sonar hér á Ísafirði, fór í reynsluför í dag og var fréttariturnum blaða boðið í þá ferð.

21. SKIPID
Marselinus Bernharðsson skipa- smíðameistari, var með í reynslu- förinni. Skýrði hann frá því að þessi nýi bátur væri 21. skipið, sem smíðað hefði verið í stöð hans. Tíu ár eru liðin frá því síðast var sjósett skip frá stöð- inni. — Sagði Marselius að hér væri vonandi um tímamót að ræða og vænti hann að áfram- hald mætti verða á nýsmíði fiski- báta hér innanlands, þó allt sé að vísu í óvissu um það.

KOSTAR 800—850 ÞÚS. KRÓNUR
Einn eigenda bátsins, Páll Frið- bertsson, lýsti ánægju sinni yfir bátnum, sem skapa myndi aukna atvinnu heima á Suðureyri. — Hann upplýsti, að kostnaðarverð bátsins myndi verða milli 800— 850 þús. kr. — Skipstjóri á bátnum verður Jón B. Jónsson frá Ísafirði en vélstjóri Einar Guðnason frá Suðureyri. Bátur- inn mun væntanlega hefja röðra efur vikutíma. — j.

REYNSLUFÖRIN
Báturinn er 37 brúttólestrir að stærð og er hann smíðaður eftir teikningu Eggerts B. Lárussonar, skipasmiðameistara í reynsluför- inni fór báturinn mest með 10 mílna ferð. — Báturinn er bú- inn öllum bestu tækjum, svo sem hinum nýja Benedix dýptarmæli, miðunarstöð og næstu daga verð- ur sett í hann línuspil.

Morgunblaðið 18. febrúar 1954

Bátaflotinn við Djúp stækkar

Vélbátaútgerð á Ísafirði dróst mjög saman upp úr 1950 og á vetrarvertíð 1954 voru einungis fimm bátar gerðir út þaðan. Árin 1956 til 1959 byggði Skipasmíðastöð M. Bernharðssonar hf. sex vélbáta frá 47 – 60 tonna fyrir útgerðir á Ísafirði og í Hnífsdal. Þessir bátar voru kjölfestan í bátaflotanum á þessu svæði um margra ára skeið.

BÁTUR	STÆRÐ	AFHENTUR	EIGANDI
Gunnvör ÍS 270	47 tonn	Febrúar 1956	Gunnvör hf. Ísafirði
Guðbjörg ÍS 14	47 tonn	Mars 1956	Hrónn hf. Ísafirði
Páll Pálsson ÍS 101	59 tonn	Janúar 1957	Ver hf. Hnífsdal
Gunnhildur ÍS 246	59 tonn	Nóv. 1957	Magni hf. Ísafirði
Rán ÍS 51	60 tonn	Maí 1958	Rán hf. Hnífsdal
Víkingur II ÍS 170	60 tonn	Maí 1959	Víkingur hf. Ísafirði

Hvað segja blöðin?

Nýjum vélbáti hleypt af stokkunum á Ísafirði

Báturinn mun hefja réðra í þessari viku

Ísafirði, 24. marz.

† GÆRMORGUN var hleypt af stokkunum í Skipasmíðastöð M. Bernharðssonar h.f. nýjum vélbáti, 48 rúmlasta. Var honum gefið nafnið Guðbjörg, ÍS 14. Eigandi bátsins er Hrónn h.f. á Ísafirði. Báturinn er smíðaður úr eik, en yfirbygging og vélar-tein úr stáli.

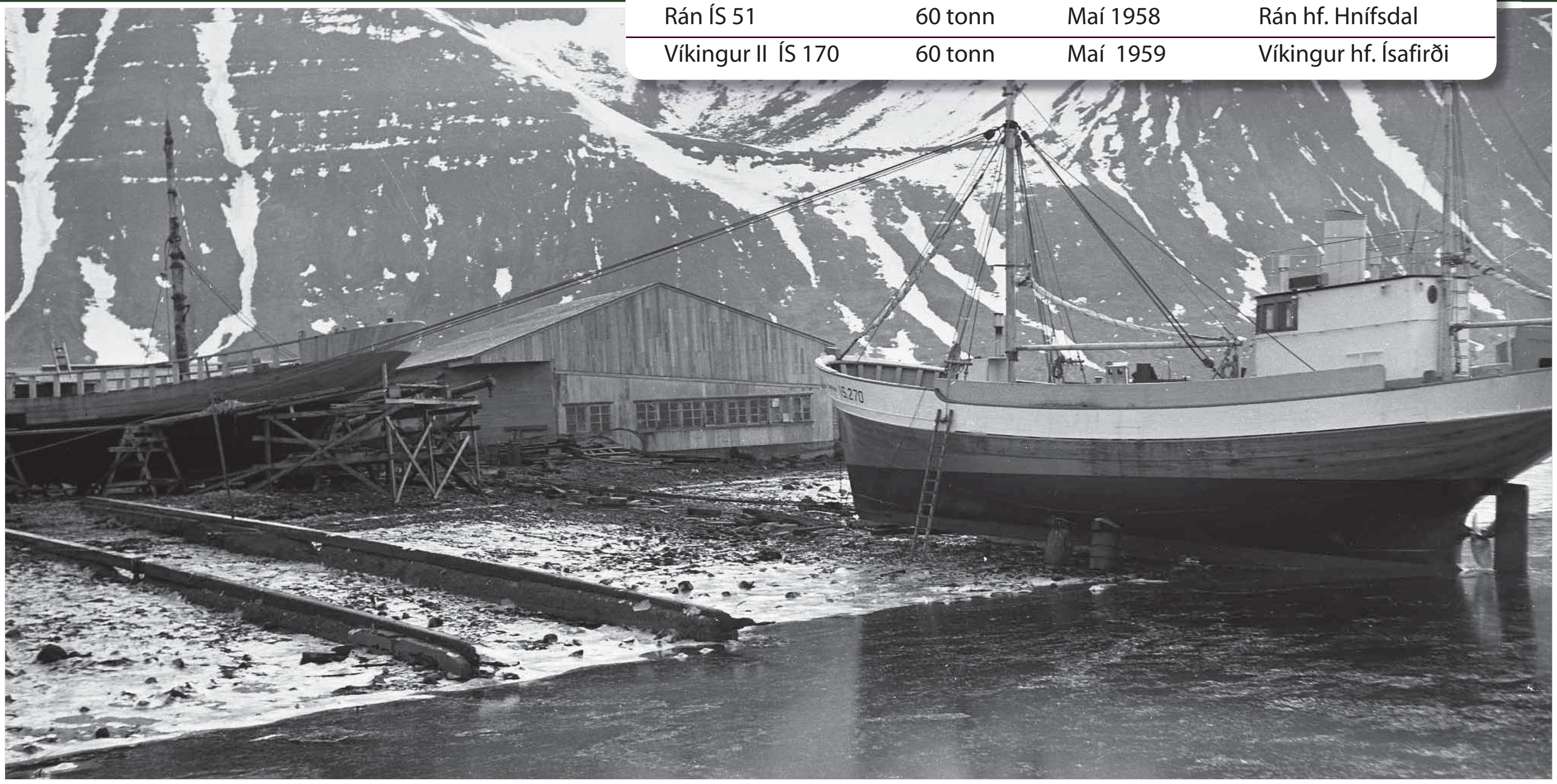
VEL ÚTBÚINN
240—270 hestafla GM-disilvél er í bátnum, einnig norsk vökválinu- og þilfarsvinda, dýptarmælir með Asdic-útfærslu, miðunarstöð og yfirléitt öll þau bestu tæki, sem nú eru notuð í fiskibátum, enda er báturinn að öllu leyti hinn vandaðasti.

Yfirsímiður við bygginguna var Marzelius Bernharðsson, skipasmíðameistari. Niðursetningu á vélinni annaðist vélsmiðjan Þór h.f., en Neisti h.f. sá um allar raflagnir í báttinn.

2 BÁTAR FULLGERDIR Í SAMA MÁNUÐI
Þetta er annar báturinn sem sjósettur er í skipasmíðastöð M. Bernharðssonar h.f. Á tæpum mánuði. Hinn báturinn hlaut nafnið Gunnvör ÍS-270, en eigandi hans er Gunnvör h.f. á Ísafirði. — Báðir þessir bátar eru smíðaðir eftir teikninu Eggerts B. Lárussonar, skipasmíðameistara og eru þeir að öllu leyti eins, nema hvað innrétting er litið eitt frábrugðin.

Gert er ráð fyrir að Guðbjörg geti hafið röðra í næstu viku, en skipstjóri verður Ásgeir Guðbjartsson, sem undanfarið hefur verið skipstjóri á m.b. Ásbirni.

— J.

Vélbáturinn Gunnvör ÍS 270 sjósett 21. febrúar 1956, báturinn sem er í byggingu er mb. Guðbjörg ÍS 14 og í meðfylgjandi frétt dagsett 24. mars 1956 kemur fram að henni hafi verið hleypt af stokkunum og byrji röðra í þeirri viku, eða rétt rúmum mánuði eftir sjósetningu Gunnvarar.

Morgunblaðið, 29. mars 1956

Nýjum bát hleypt af stokkunum á Ísafirði

ÍSAFIRÐI, 22. janúar.

A LAUGARDAGINN var hleypt af stokkunum í skipasmíðastöð M. Bernharðssonar nýjum 59 lesta báti. Hefur hann hlotið nafnið Páll Pálsson ÍS101.

VEL ÚTBÚINN
Páll Pálsson er byggður úr eik en vélarrein og stýrishús úr stáli. Í bátnum er 280 ha Mannheim-disilvél, vökvadrifin línuvinda og þilfarsvinda, Simrad-dýptarmælir með asticútfærslu og öllum þeim öryggis og siglingatækjum sem nú eru notuð í fiskibáta. Einnig verður sett í báttinn sérstök ljósavél en hún er ekki komin til landsins ennþá.

ÞÆGILEGAR VISTARVERUR
Mannaibúðir eru mjög rúmgóðar og vistlegar. Eru þær allar klæddar með plastplötum. Er þetta fyrsti báturinn hér sem er þannig gengið frá.

EIGENDUR
Eigandi bátsins er h.f. Ver í Hnífsdal, en aðaleigendur þess eru Hraðfrystihúsið h.f., Eyrarhreppur og einstaklingar í Hnífsdal. Framkvæmdastjóri félagsins er Einar Steindórssen oddviti en stjórñ félagsins skipa: Jóakim Pálsson, Ingimar Finnbjörnsson og Friðbjörn Friðbjörnsson. — Verður Jóakim skipstjóri með bátinn en Friðbjörn vélstjóri.

Yfirsímiður við smíði bátsins var M. Bernharðsson skipasmíðameistari, Vélsmiðjan Þór sá um niðursetningu véla og þilfarsvindu en Neisti h.f. annaðist raflögnina.

— J.

Morgunblaðið, 25. janúar 1957

BÁTAR SELDIR — SKIPABYGGINGAR

Stór skörð voru höggvin í Ís-firzka vélbátaútgerð á s.l. ári. Á nýsköpunarárunum komu hing að til Ísafjarðar 5 stórir vélbátar. Voru tveir þessara báta, Freydis og Hafdis, seldir burt úr bænum í haust, en áður höfðu tveir bátar Samvinnufélags Ísfróinga, Finnbjörn og Ísbjörn, verið seldir til Vestmannaeyja. Í haust seldi Samvinnufélag Ísfróinga einnig tvo af minni bátum félagsins, Gunnbjörn og Vebjörn, burt úr bænum. Hafa þannig verið seldir úr bænum 4 vélbátar á einu ári, og tveir árið áður.

Hins vegar hafa nýlega verið stofnuð tvö ný útgerðarfélag hér í bænum. Er Skipasmíðastöð M. Bernharðssonar h.f. nú að ljúka við smíði tveggja 50 tonna vélbáta, sinn fyrir hvort félag. Standa vonir til að fyrri báturinn geti byrjað röðra þegar kemur fram á vertíðina, en hinn verður væntanlega búinn í vor. Bæstast vélbátaútgerðinni þannig tvö ný og glæsileg skip í stað þeirra, sem seld hafa verið burt úr bænum.

Á þessu ári voru smíðaðir 4

Ísafjarðarbréf eftir Jón Pál Halldórsson í Morgunblaðinu, 25. janúar 1956

VÉLBÁTAÚTGERÐIN DREGST SAMAN

Sjávarútvegurinn hefir gengið misjafnlega síðast liðið ár. Útgerð vélbáta frá Ísafirði hefir stöðugt dregið saman hin síðari árin. Er meginorsök þess minnkandi aflamagn bátanna á vetrarvertíðinni og alger aflabrestur á sildveiðum. Síðastliðinn vetur voru aðeins gerðir út fimm bátar með línu frá Ísafirði, en auk þess voru 4 Ísfrizkir bátar gerðir út frá ver-stöðvum við Faxaflóa, ýmist með línu, net eða botnvörpu. Til sam-anburðar má geta þess, að á ver-tíðinni 1948, fyrir sex árum, voru gerðir út 14 bátar frá Ísafirði og veturinn 1953 voru þeir 10.

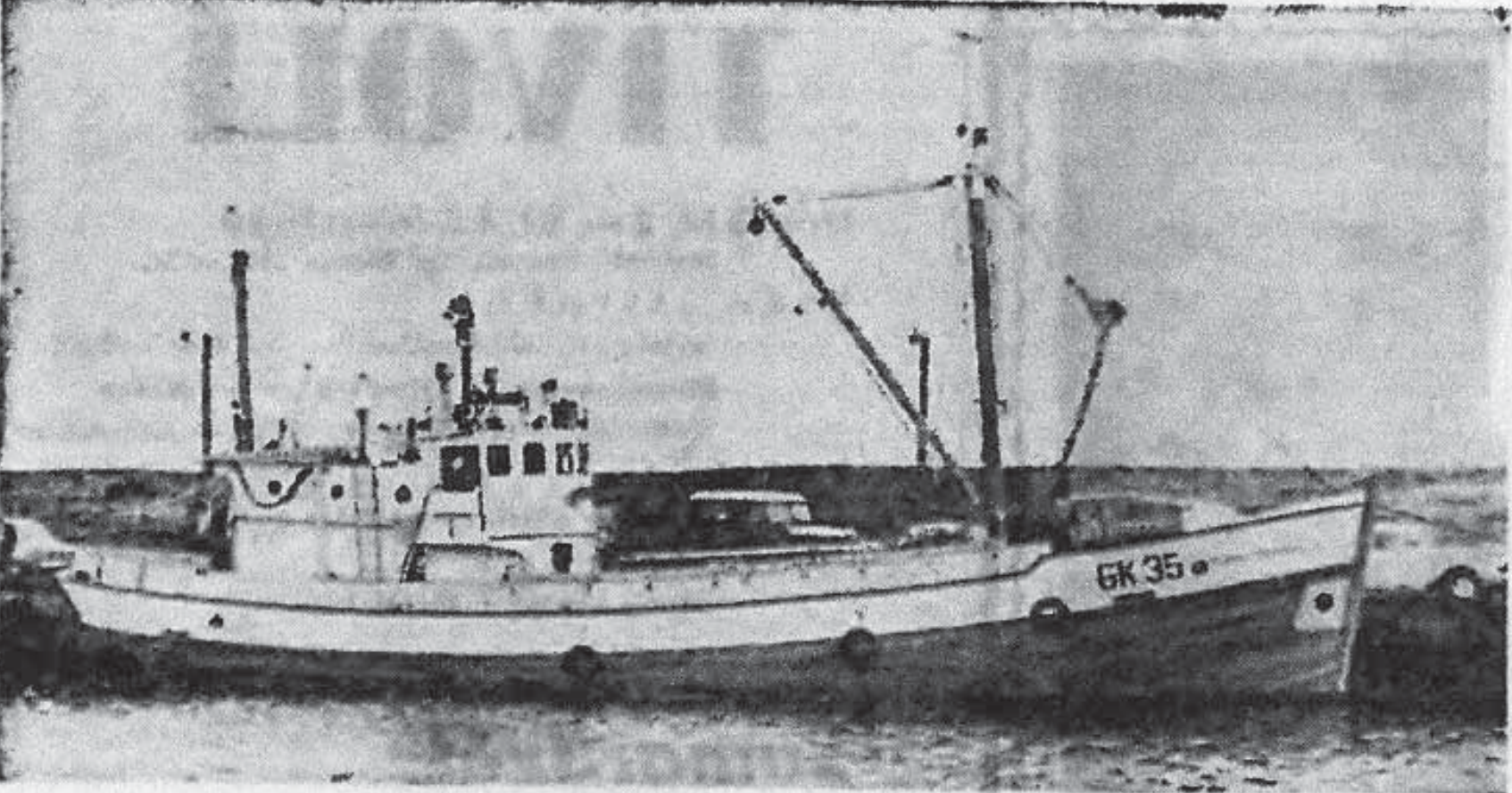
Ísafjarðarbréf eftir Jón Pál Halldórsson í Morgunblaðinu, 12. janúar 1955

Síðustu tréskipin smíðuð

Síðustu tréskipin sem smíðuð voru hjá Skipasmíðastöð M. Bernharðssonar hf. voru afhent á árunum 1960 og 1961. Þetta voru skipin: Hjálmar NK 3, 82 tonn og Ingiber Ólafsson GK 35, 82 tonn. Nú lauk 25 ára tímabil við smíði tréskipa, en framundan voru nýir tímar með smíði stálskipa.

Hvað segja blöðin?

Ingiber Ólafsson við bryggju í Keflavík

Nýr, gæisilegur bátur til Keflavíkur

KEFLAVÍK 5. júl. — Í gær kom nýr bátur til Keflavíkur Ingiber Ólafsson GK 35. Báturinn er smíðaður í skipasmíðastöð Marsiliusar Bernharðssonar á Ísafirði og er hann 36. báturinn sem þar er lag allt hið beita, bæði undir og yfir dekki, enda eru skipasmíðar Marsiliusar landsþekktar fyrir styrkleika og vundnaða vinnu. Báturinn er eins og aðrir nýir fiskibátar búinn öllum bestu og fullkomnuðu tækjum, sem nú eru þekkt, fiskajá, radar, dýptarmælum, ljós-miðunarstöð talstöð, færanlegum stjórntækjum vélar, vökvastýri og mörgum öðrum smærri tækjum til öryggis og þæginda. Eigendur bátsins eru bræðurnir Jón Óskar Ingibersson aflakóngur, sem er skipstjóri bátsins. Báturinn er heitin eftir Ingiber Ólafssyni, föður þeirra bræðra, sem var mikill sjóskónari og aflamaður á sinni tíð og sagði Óskar skipstjóri að hann vonaði að andi gamla mannsins fylgdi þessum nýja nafna sínum. Skipverjar voru að taka nótna um borð og gert ráð fyrir að sigla norður á slidarmiðin um miðnætti, eftir sólarhrings dvöl í Keflavík. Öert er ráð fyrir að báturinn beri um 1200 mál af elid og sagði Óskar skipstjóri að hann vonaði að sér gefis' tækif. til að sannreyna það, eða að „necla“ báttinn sem fyrst þegar norður væri komið. Um verð bátsins vildu eigendur lítð segja, annað en það að mikið yrði að aflast ef vei setti að fara. Óskar Ingibersson var yngsti skipstjóri við Faxaflóa þegar hann byrjaði skipstjórn og hefur verið vaxandi afla- og happa maður með hverju árinu, svo vonir standa til að allt fari vel, og þetta glæsilega skip eigi eftir að færa mikla björg í bú.

— hnj —

Óskar Ingibersson, skipstjóri

smíðaður, M.B. Ingiber Ólafsson er 83 tonn að stærð með 500 hest afla Caterpillar dieselvél og er ganghraði rúmar 11 mílur. Ennfremur er í bátinum Catlrpillar ljóavél Öll smíði bátsins er mjög vönduð og traust og fyrirkomu-

Marselius Bernharðsson skipasmíðameistari.

Rúm 9 þús. tonn á hálfu öðru ári

Aflakló fær sér farskjóta

Óskar var hinn kátasti, og svaraði fúslega spurningum um bíla, báta, útgerð og aflabroð.

— Ja, við höfum nú átt „Ingiber Ólafsson“ í eitt og hálft ár. Fengum hann í júlíbyrjun 1961. Hann er traust og gott skip, smíðaður hjá Marseliusi á Ísafirði. Og vélin hefur reynzt með afbrigðum góð. Við erum með 500 hesta Caterpillar, og ekki hreyft í henni bolta allan þennan tíma, þótt hún hafi gengið í 8000 vinnustundir.

— En aflinn? Óskar hugsar sig um stundarkorn. „Við höfum aðallega verið á slidveiðum og fengið samtals 50.500 tonn ur og 26.000 mál. Svo rerum við á vetrarvertíð í fyrra þorski.“

— Tunnur, mál og tonn. Gefurðu sagt mér hvað þetta er mikill afli alls, t. d. í tonnum? — Þetta eru rúmlega 9.100 tonn.

Nýr bátur til Neskaupstaðar

Smíðaður á Ísafirði

NESKAUPSTAÐ: 7. júlí. — Kl. 11 í dag kom hingað vélbáturinn Hjálmar NK 3, eign Haraldar Hjálmarssonar, útgerðarmanns í Neskaupstað. Er þetta nýr bátur, smíðaður í skipasmíðastöð M. Bernharðssonar hf. á Ísafirði og kom hann nú í fyrsta skipti til heimahafnar. Báturinn fór frá Ísafirði um síðustu helgi til Reykjavíkur og tók síðan veiðar ferri í Vestmannaeyjum. Vélbáturinn Hjálmar er 82 lest ír að stærð, með 525 ha Mannheilmvél. Hann er búinn öllum nýjustu siglinga- og fiskileitartækjum. Þykir smíði hans öll hin vandaðasta. Báturinn fer á slidveiðar á morgun. Skipstjóri er Þórlindur Magnússon frá Ekkfirði, og J. vélstjóri Jón Arni Sigurðsson frá Seyðisfirði. — Fréttaritari.

Morgunblaðið, 9. júlí 1960

Smíði stálskipa hefst

Um það leyti, sem smíði tréskipa leggst af upp úr 1960, hefur Marsellíus undirbúning að smíði stálskipa. Í því skyni keypti hann árið 1960 stórt flugskýli á Suðurtanga, sem byggt hafði verið fyrir sjóflugvélar tíu árum áður. Næstu árin var unnið að nauðsynlegum uppfyllingum og byggð við flugskýlið skipasmiðja fyrir allt að 300 tonna skip. Komið var upp bandalofti, renni- , véla- og rafmagnsverkstæði.

Árið 1967 var hafin smíði fyrsta stálskipisins (Kofra ÍS 41), eftir teikningu Hjálmars R. Bárðarsonar og nú fór smíðin öll fram innandyra. Kofri ÍS 41 var um 220 rúmlestir að stærð, um 28 metrar á lengd og var sjósettur 15. apríl 1969. Skipið var útbúið til togveiða, netaveiða, línuveiða og síldveiða.

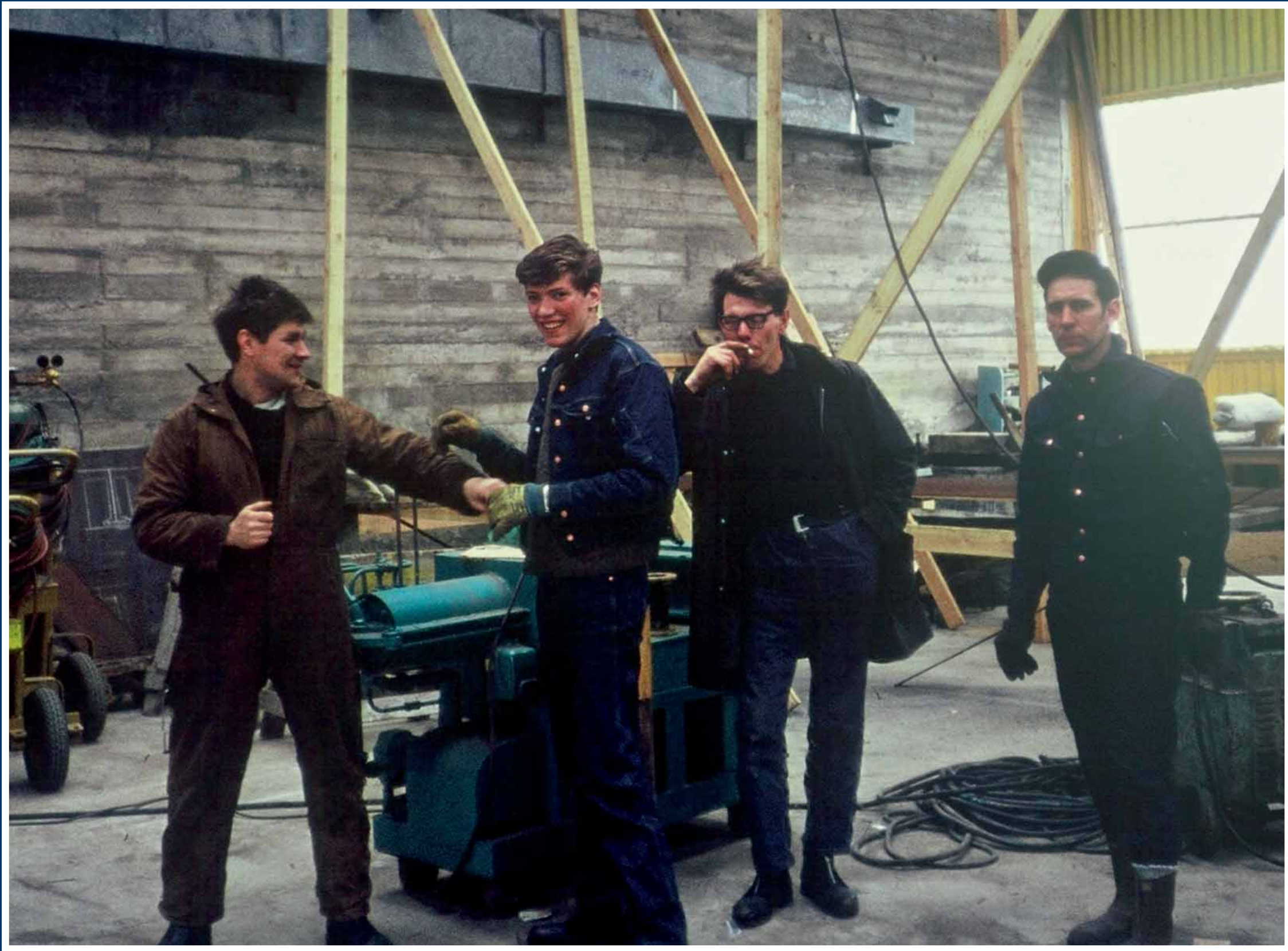

Kynntu sér stálskipasmíði í Danmörku

Áður en stálskipasmíðin var hafin fóru þeir feðgar, Marsellíus og Þröstur sonur hans, til Danmerkur til þess að kynna sér stálskipasmíði enda var enginn á Ísafirði sem bjó yfir nægilegri þekkingu á þeim málum. Skipuðust mál svo að Þröstur fékk vinnu í lítilli skipasmiðastöð þar sem unnu um 70 manns. Þar var hann um nokkurra mánaða skeið og kynnti sér allt það helsta sem varðaði smíði stálskipa.

Þegar um þetta leyti hafði því fyrirkomulagi verið komið á að smíða einstaka skipshluta út af fyrir sig og setja síðan saman eftir á, fyrirkomulag sem nú er yfirleitt tíðkað í skipasmiðastöðvum og þakkar Þröstur Marsellíusson það kynnum af skipasmiðum í Danmörku.

(Frá steðja til stafns, lönsaga Íslendinga)

Oft var glatt á hjalla við smíði Kofra, hér eru talið f.v. Jón Daniel Jónsson, Sveinbjörn Sveinbjörnsson, Þröstur Marsellíusson og Sigurður Th. Ingvarsson.

Unnið að smíði Kofra ÍS 41 inn í hinn nýju skipasmiðju.

Hvað segja blöðin?

Flugskýlið á Ísa-firði selt

FLUGMÁLASTJÖRNIN byggst nú selja flugskýlið, sem byggt var fyrir sjóflugvélar á Skutulsfjarðareyri, við Ísafjarðarkaupstað, fyrir nokkrum árum. Þetta flugskýli kom í rauninni aldrei að notum. Það var byggt fyrir Grumman-flugbátana, en byggingunni var ekki lokið fyrir en um það leyti er flugfélögin hættu rekstri Grummanbátana. Í mörg ár hefur skýlið verið notað til skreiðargeymslu og það kemur ekki að notum við völinn á Skipseyri. M. Bernharðsson á Ísafirði hefst kaupa skýlið.

Morgunblaðið, 16. júní 1960

Aflakóngur Vestfirðinga 1971

Jóhann R. Símonarson, skipstjóri á Kofra frá Súðavík.

Hann var einnig 3. hæsti bátur yfir land allt, fékk 1.260 tonn alls á vertíðinni.

Vesturland 4. júní 1971

Raðsmíði stálskipa

Á árunum 1970 – 1975 voru veruleg umsvif hjá M. Bernharðsson hf. Þegar hafin var raðsmíði stálskipa. Annars vegar var um 30 tonna báta að ræða, sem hentuðu vel til innfjarðaveiða. Smíðaðir voru þrír slíkir bátar. Hins vegar var um svokallaða vertíðarbáta að ræða. Smíðaðir voru fjórir slíkir bátar, þeir voru í meginatriðum eins, en seinni bátarnir voru aðeins lengri. Þessir bátar voru 115 – 137 tonn að stærð, útbúnir til línu-, neta- og togveiða.

30 tonna bátar:			
NÝSMÍÐI	BÁTUR	STÆRÐ	AFHENTUR
Nýsmíði 42	Símon Olsen ÍS 33	29 brl.	apríl 1970
Nýsmíði 43	Kópur SU 154	28 brl.	júlí 1970
Nýsmíði 46	Margrét Þorvaldsdóttir ST 95	29 brl.	nóv. 1975

Vertíðarbátar:			
NÝSMÍÐI	BÁTUR	STÆRÐ	AFHENTUR
Nýsmíði 44	Torfi Halldórsson ÍS 19	115 brl.	maí 1971
Nýsmíði 45	Ólafur Solimann KE 3	120 brl.	mars 1972
Nýsmíði 47	Jón Helgason ÁR 12	120 brl.	janúar 1973
Nýsmíði 49	Sturlaugur II ÁR 7	137 brl.	febrúar 1974

Áhöfnin á Ólafi Sólmann KE 3 að undirbúa brottför: Á myndinni eru bræðurnir Hörður og Arnbjörn synir Ólafs Sólmann.

Sturlaugur II ÁR 7 tilbúinn í Ísafjarðarhöfn.

Jón Helgason á reynslusiglingu fánum prýddur í janúar 1973.

Hvað segja blöðin?

Nýtt skip Sturlaugur II ÁR-7

PANN 20. febrúar sl. afhenti M. Bernharðsson skipasmíðastöð hf. nýsmíði nr. 49, Sturlaug II. ÁR-7, sem er eign Guðna Sturlaugssonar hf. á Selfossi. Er þetta hið friðasta skip og mjög vand- að að allri smíði og frá- gangi.

Skipið er smíðað úr stáli, eftir teikningu Ágústar S. Sigurðssonar, skipatæknifræð-

ings, og það er 137 brl. að stærð. Mesta lengd er 30,90 m, breidd 6,70 m og dýpt 3,35 m. Aðalvél skipsins er Caterpillar D 398 TA, 750 ha. Hjálparvélar eru tvær af gerð Caterpillar D330 NA, 67 ha. Stýrisvél er rafstýrð vökva- knúin. Í skipinu eru vatns- og sjóþrýstitæki. Vindubún- aður skipsins er af gerðinni Rapp (háþrýstikerfi). Skipið

er búið öllum fullkomnustu siglinga- og fiskleitartækjum. Íbúðir áhafnarinnar eru mjög vistlegar og rúmgóðar, og eru þær hitaðar upp með Nobø rafmagnsofnum.

Skipstjóri er Guðni Stur- laugsson og 1. stýrimaður er Valdimar Karlsson.

Skipið sigldi á 16 klukku- stundum frá Ísafirði til Reykjavíkur.

Nýr stálbátur

Nýlega var hleypt af stokk- unum í skipasmíðastöð M. Bernharðssonar á Ísafirði nýj- um 30 lesta stálbát, sem hlaut nafnið Símon Olsen ÍS-33. Eigandi bátsins er Ernir hf. á Ísafirði. Er þetta mjög myndarlegt skip, búið full- komnum tækjum, og er það ætlað til rækjuveiða.

Skipstjóri verður Jón Kr. Jónsson.

„Nafn þitt er Heiðrún“

Föstudaginn 1. Júlí 1977 var hleypt af stokkunum hjá Skipasmíðastöð M. Bernharðssonar hf. 300 tonna fjölveiðiskipi, sem byggt var fyrir Einar Guðfinnsson hf. í Bolungarvík. Frú Elísabet Hjaltadóttir, eiginkona Einars Guðfinnssonar útgerðarmanns gaf skipinu nafn. „Nafn þitt er Heiðrún, Guð og gæfa fylgi þér og áhöfn þinni“ mælti hún við sjósetninguna.

Skipið var afhent eigendum sínum 7. janúar 1978.

Heiðrún ÍS 4 mældist 294 tonn og var þannig úr garði gerð að hún gæti stundað veiðar með línu, net og nót, ásamt togveiðum með botnvörpu og flotvörpu.

Heiðrún ÍS 4 í reynslusiglingu á Pollinum fánum prýdd í janúar 1978.

Hvað segja blöðin?

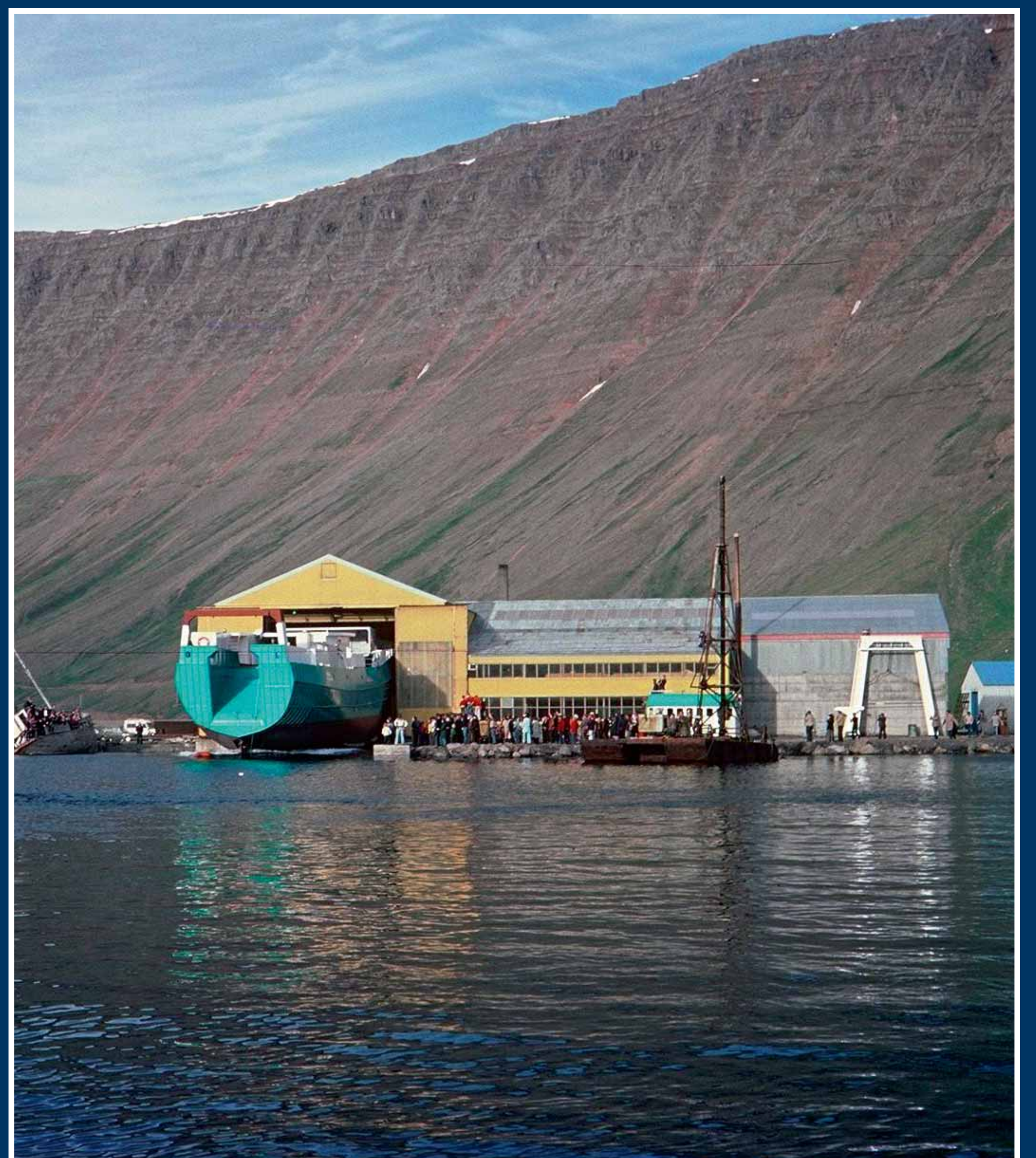
Hver og einn einasti starfsmaður lagt sig fram við að skila gallalausum verki.

Samningar um smíði skipsins voru undirritaðir 30. mars 1974, en smíði þess hófst þó ekki fyrr en í byrjun árs 1975. Á árinu 1976 voru gerðar töluverðar breytingar í tvígang á samningi skipsins m.a. með tilliti til flotvörpu- og botnvörpuveiða og hringnótaveiðibúnaðar. Í afhendingarræðu sinni sagði Guðmundur Marsellíusson framkvæmdastjóri M. Bernharðsson hf. m.a.

„Smíði skipsins hefur því nokkuð dregist vegna þessara breytinga, en ég trúi því fastlega að kaupendur skipsins fái nú fullkomnasta fiskiskip landsins og gæði skipsins dreg ég ekki í efa. Hver og einn einasti starfsmaður fyrirtækisins hefur lagt sig fram við að skila gallalausum verki.“

Morgunblaðið, 10. Janúar 1978

Mikill mannföldi var viðstaddur og þótti tilkomumikil sjón, er skipið rann mjúklega úr stöðvarhúsinu og út á Pollinn. Heiðrún er stærsta skip, sem smíðað hefur verið á Ísafirði, enda vart hægt að smíða stærra skip í stöðinni eins og sést vel á þessari mynd.

Brúin og toggálginn tilbúin við skipasmíðastöðina.

Í tímans rás

Starfsmenn Marsellíusar á fimmta áratug síðustu aldar. Marsellíus situr fyrir framan. Á myndinni má m.a. þekkja Sigurð Bentsson, Guðmund Marsellíusson, Skúla Þórðarson, Pétur Einarsson, Daniel Rögnvaldsson, Gunnar Sigurðsson, Aðalstein Sigurðsson, Ólaf Magnússon, Ásgeir Sigurðsson, Skúla Skúlason, Guðmund Viborg, Bjarna Einarsson, Marínó Viborg og Guðmund Kristjánsson.

Skipasmíðastöð Marselíusar Bernharðssonar

Þar vinna nú 19 menn, Marselíus hefir unnið sjálfstætt að skipasmíðum síðan 1936. Fyrsta skipið sem hann smíðaði var m.b. Mímir í Hnífsdal, 17 smál. að stærð. Hefir hann smíðað samtals 11 skip með þeim 5 skipum sem hann nú á í smíðum og sum eru fullbúin.

Vesturland 28. mars 1942

Eftir því sem Marselíus sagði blaðinu er nú mikil eftirspurn eftir skipum. Hefir skipasmíðastöð hans verið beðin um byggingu fjögurra nýrra skipa fljótlega. Er eitt þeirra um 60 smál.

Marzelíus Bernharðsson undirbýr byggingu 20 íbúða.

Áformar að selja þær einstaklingum í bænum.

Ég hefi ákveðið að reyna að ráðast í þessar framkvæmdir af tveimur ástæðum. Í fyrsta lagi lítur út fyrir að mjög séu nú að þverra verkefni við skipasmíðarnar. Engin eftirspurn er nú eftir nýbyggingu skipa. Mér kom þess vegna til hugar að skapa mér og þeim mönnum, sem með mér hafa unnið við skipasmíðarnar, atvinnu við húsbyggingar.

Hvað vinna margir menn á skipasmíðastöð þinni nú ?

47, þar af 17 í Slippnum sem ég keypti af Bárði Tómassyni haustið 1944. Verkstjóri þar er Eggert Lárusson skipasmíðameistari.

Vesturland 4. janúar 1946

Marsellíus byggði fjögurra íbúða hús við Hlíðarvegi árið 1946.

Gunnvör sjósett árið 1956, Guðbjörg í byggingu.

Í tímans rás

Iðnaðurinn færir út kvíarnar

Í skipasmíðastöð M. Bernharðssonar h.f. hafa að staðaldri unnið um 35 menn við nýsmíði og viðgerðir vélbáta. Voru á árinu sjósettir þrír nýir vélbátar samtals 124 rúmlestir.

Ísafjarðarbréf Morgunblaðinu 12. janúar 1955

Ísafjörður

Í skipasmíðastöð M. Bernharðssonar hf. eru nú 2 bátar í smíðum. Er annar báturinn í þann veginn að hlaupa af stokkunum, en hinn er bandreistur. Fyrri bátinn á félag í bænum, en hinn eiga Hnífsdælingar.

Þetta eru 59 lesta bátar og kosta þeir rúmar 2 milljónir króna.

Eigandi skipasmíðastöðvarinnar er Marselíus Bernharðsson skipasmíðameistari og er seinni báturinn sá 30. sem stöðin smíðar.

45 menn hafa í sumar haft atvinnu í stöðinni.

Úr verinu, Morgunblaðið 16. nóv. 1957

Rán Ís 51, kemur í fyrsta skipti til Hnífsdals. Báturinn var sá 30. sem Marselíus smíðaði

Mb. Torfi Halldórsson var afhentur árið 1971

Að treysta á sína eigin útsjón

Marsellíus hefur aldrei haft lag á styrkjum og opinberir styrkir hafa ekki hlaupið undir bagga með honum þegar illa hefur árað. Þá hefur kempan þurft að treysta á eigin útsjón.

Hvernig gengur reksturinn annars?

„Hann gengur þungt. Það á að heita að hér séu um 50 manns í tveimur stöðvum, en það þýðir ekki fyrir mann að fara úr verkamannafötunum. Þau fara manni best.“

Morgunblaðið 16. ágúst 1972

Skipasmiðjurnar

Dauði og djöfull

Þetta er dauði og djöfull. Það hefur ekki verið spurt um skip síðan í sumar sagði Marsellíus Bernharðsson á Ísafirði.

Hjá skipasmíðastöð hans er verið að leggja síðustu hönd á 120 tonna bát fyrir Sigurð Jónsson í Þorlákshöfn „og svo erum við að byrja á öðrum eins fyrir Sunnlendinga líka“ sagði Marsellíus. „Eftir það er ekkert“.

Morgunblaðið 10. janúar 1973

Í tímans rás

Sturlaugur ÁR var smíðaður fyrir sunnlendinga

Næg vinna

Við M. Bernharðsson skipasmíðastöð hf, vinna nú 40 manns. Sagði Guðmundur (Marsellíusson) að næg atvinna væri nú og starfsaðstaða fyrir 50 manns hjá stöðinni.

Vestfirski Fréttablaðið 13. júlí 1977

Heiðrún frá Bolungarvík sjósett, stærsta skip, sem smíðað hefur verið á Ísafirði